

Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 16. listopada 2023.
(OR. en)

14283/23

LIMITE

UD 229
POLCOM 242

Međuinstitucijski predmet:
2023/0360(NLE)

PRIJEDLOG

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	16. listopada 2023.
Za:	Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2023) 589 final
Predmet:	Prijedlog ODLUKE VIJEĆA o stajalištu koje u ime Europske unije treba zauzeti u okviru Zajedničkog odbora osnovanog Regionalnom konvencijom o paneuromediteranskim povlaštenim pravilima podrijetla u pogledu izmjene Konvencije

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2023) 589 final.

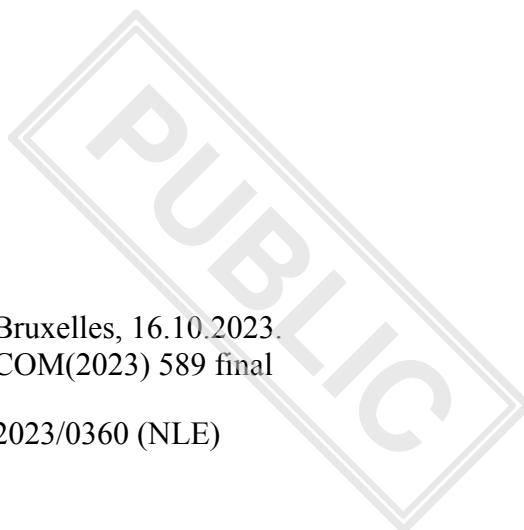
Priloženo: COM(2023) 589 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 16.10.2023.
COM(2023) 589 final

2023/0360 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje u ime Europske unije treba zauzeti u okviru Zajedničkog odbora osnovanog Regionalnom konvencijom o paneuromediteranskim povlaštenim pravilima podrijetla u pogledu izmjene Konvencije

OBRAZLOŽENJE

1. PREDMET PRIJEDLOGA

Zajednički odbor Regionalne konvencije o paneuromediteranskim povlaštenim pravilima podrijetla („Zajednički odbor PEM“) namjerava donijeti odluku o izmjeni Konvencije. Ovaj Prijedlog odluke Vijeća odnosi se na stajalište koje u ime Unije treba zauzeti u Odboru

2. KONTEKST PRIJEDLOGA

2.1. Regionalna konvencija o paneuromediteranskim povlaštenim pravilima podrijetla

Regionalnom konvencijom o paneuromediteranskim¹ povlaštenim pravilima podrijetla utvrđuju se odredbe o podrijetlu robe kojom se trguje na temelju relevantnih sporazuma sklopljenih između ugovornih stranaka.

Sustav paneuromediteranske kumulacije podrijetla omogućuje primjenu dijagonalne kumulacije između 25 ugovornih stranaka Konvencije: Europske unije, Islanda, Lihtenštajna, Norveške, Švicarske, Alžira, Egipta, Izraela, Jordana, Libanona, Maroka, Palestine², Sirije, Tunisa, Turske, Albanije, Bosne i Hercegovine, Sjeverne Makedonije, Crne Gore, Srbije, Kosova*, Farskih Otoka, Republike Moldove, Gruzije i Ukrajine. Njime se utvrđuje multilateralni okvir pravila o podrijetlu za mrežu sporazuma o slobodnoj trgovini, a primjenjuje se ne dovodeći u pitanje načela utvrđena u tim sporazumima. Konvencija je za Uniju stupila na snagu 1. svibnja 2012.

2.2. Zajednički odbor PEM

Zajednički odbor PEM osnovan člankom 3. stavkom 1. Konvencije donosi izmjene Konvencije i njezinih dodataka, upravlja njome i osigurava njezinu pravilnu provedbu u skladu s člankom 4. Konvencije. U skladu s člankom 12. Poslovnika Zajedničkog odbora PEM, odluke Zajedničkog odbora jednoglasno donose ugovorne stranke za koje je Konvencija stupila na snagu te koje su nazočne ili zastupljene na sastanku Zajedničkog odbora PEM.

Ugovorne stranke za koje je Konvencija stupila na snagu imaju pravo glasa. Svaka ugovorna stranka ima jedan glas.

2.3. Predviđeni akt Zajedničkog odbora PEM

Postupak izmjene Konvencije započeo je 2012. i provodi se u okviru radne skupine PEM koja se sastaje najmanje dvaput godišnje. Države članice redovito sudjeluju u tom postupku u okviru različitih foruma (Stručna skupina za carine zadužena za podrijetlo, Radna skupina Vijeća za carinsku uniju, Odbor za trgovinsku politiku).

¹ SL L 54, 26.2.2013., str. 4.

² Ovaj naziv ne tumači se kao priznanje Države Palestine niti se njime dovode u pitanje pojedinačna stajališta država članica o tom pitanju.

* Ovim se nazivom ne dovode u pitanje stajališta o statusu te je on u skladu s RVSUN-om 1244/1999 i mišljenjem Međunarodnog suda o proglašenju neovisnosti Kosova.

Predviđenim aktom dovršit će se revizija pravila o podrijetlu Regionalne konvencije o paneuromediteranskim povlaštenim pravilima podrijetla („Konvencija”). Nakon prvog pokušaja na 9. sastanku održanom 27. studenoga 2019. Zajednički odbor PEM odlučio je odgoditi glasovanje kako bi se u kasnijoj fazi postigla jednoglasna odluka s obzirom na zadržke koje su izrazile neke ugovorne stranke. EU će nastaviti razgovarati o tim zadržkama na bilateralnoj osnovi i postići dogovor prije stupanja na snagu revidirane Konvencije. Dotične stranke izrazile su zadržke nastojeći ishoditi određena ograničena odstupanja od pravila o podrijetlu.

Istodobno su druge ugovorne stranke Konvencije na prijelaznoj osnovi, u međuvremenu dok se čeka donošenje novih pravila o podrijetlu Konvencije, uvele sadržaj revizije pravila o podrijetlu u svoje bilateralne protokole o pravilima o podrijetlu.

Dana 29. studenoga 2023. Zajednički odbor PEM na svojoj 15. sjednici treba donijeti odluku o izmjeni Konvencije („predviđeni akt”).

Svrha je predviđenog akta izmijeniti pravila o podrijetlu kako bi bolje odgovarala gospodarskim okolnostima. Predviđeni akt postat će obvezujući za ugovorne stranke u skladu s člankom 4. stavkom 3. točkom (a) u kojoj se navodi sljedeće: „Zajednički odbor odlukom donosi izmjene i dopune ove Konvencije, uključujući i izmjene i dopune Dodataka”. Nadalje, u posljednjoj rečenici članka 4. stavka 3. točke (a) navodi se: „Ugovorne stranke započinju s primjenom odluka navedenih u ovom stavku u skladu s važećim zakonodavstvom u svojim državama u skladu s njihovim vlastitim zakonodavstvima.”

Izmjene Konvencije trebale bi stupiti na snagu 1. siječnja 2025.

3. STAJALIŠTE KOJE TREBA ZAUZETI U IME UNIJE

Predloženim izmjenama Konvencije predviđa se nekoliko dodatnih fleksibilnosti i elemenata modernizacije. Te su izmjene u skladu s onima koje je Unija već dogovorila u okviru drugih nedavnih sporazuma o slobodnoj trgovini (Sporazum o trgovini i suradnji između EU-a i Ujedinjene Kraljevine, Sporazum o slobodnoj trgovini između EU-a i Novog Zelanda, Sporazum o gospodarskom partnerstvu između EU-a i Japana, Sporazum o gospodarskom partnerstvu između EU-a i Južnoafričke razvojne zajednice) ili povlaštenih režima (opći sustav povlastica). Poboljšanja se sastoje od uvođenja općenito fleksibilnijih, jednostavnijih i ažuriranih pravila koja će industriji u EU-u olakšati ispunjavanje zahtjeve o podrijetlu, a time i povećati svoju izvoznju konkurentnost. Izmijenjenim tekstom ne mijenjaju se institucionalne odredbe važeće Konvencije.

3.1. Pojediniosti u pogledu izmijenjenih pravila o podrijetlu

(a) Odstupanja

Izmijenjenom Konvencijom kodificira se i uvodi veća transparentnost u postojeću praksu prema kojoj se ugovorne stranke mogu bilateralno dogovarati o pravilima koja odstupaju od zajedničkih pravila iz Konvencije tako što se zahtijeva obavješćivanje o takvim odstupanjima (novi članak 1. stavak 3. revidirane Konvencije). Postojeća odstupanja ostala bi na snazi i na njih se ne bi odnosila obveza obavješćivanja (novi članak 1. stavak 2. revidirane Konvencije).

(b) U cijelosti dobiveni proizvodi – uvjeti za „plovila”

Uvjeti za „plovila” sadržani u izmijenjenom skupu pravila jednostavniji su te se njima omogućuje veća fleksibilnost (članak 3. stavak 2.). U usporedbi s postojećim tekstom određeni su uvjeti izbrisani (npr. posebni zahtjevi u pogledu posade), a drugi su izmijenjeni kako bi se omogućilo ublažavanje pravila (npr. vlasništvo).

(c) Dostatna obrada ili prerada – prosječne vrijednosti

Izmijenjenim skupom pravila izvozniku se pruža fleksibilnost da od carinskih tijela zatraži odobrenje za izračun cijene franko tvornica proizvoda i vrijednosti upotrijebljenog materijala bez podrijetla na temelju prosječnih vrijednosti kako bi se uzele u obzir fluktuacije troškova i valutnih tečajeva (članak 4. stavci od 3. do 6.). Time bi se izvoznicima trebala osigurati veća predvidljivost.

(d) Dopušteno odstupanje

Trenutačno se dopušteno odstupanje utvrđuje na 10 % vrijednosti cijene franko tvornica proizvoda (članak 5).

Predloženim se tekstom za poljoprivredne proizvode predviđa dopušteno odstupanje od 15 % neto težine proizvoda, a za industrijske proizvode dopušteno odstupanje od 15 % vrijednosti cijene franko tvornica proizvoda (članak 5).

Dopuštenim odstupanjem u pogledu težine uvodi se objektivniji kriterij, a pragom od 15 % trebala bi se osigurati dostatna razina ublažavanja pravila. Time se ujedno jamči i da fluktuacija cijene robe na međunarodnim tržištima nema utjecaj na podrijetlo poljoprivrednih proizvoda.

(e) Kumulacija

Predloženim se tekstom (članak 7.) zadržava postojeća dijagonalna kumulacija materijala s podrijetlom za sve proizvode.

Predviđa se i opća dijagonalna puna kumulacija za sve proizvode osim tekstila i odjeće iz poglavlja od 50. do 63. Harmoniziranog sustava (HS).

U predloženom je tekstu za proizvode iz poglavlja od 50. do 63. HS-a predviđena samo puna bilateralna kumulacija. Naposljetku, ugovorne stranke imat će mogućnost odlučiti se za proširenje opće dijagonalne pune kumulacije i na proizvode iz poglavlja od 50. do 63. HS-a.

(f) Odvojeno knjigovodstveno iskazivanje

U skladu s važećim pravilima (članak 20.) carinska tijela mogu odobriti odvojeno knjigovodstveno iskazivanje ako „nastanu bitni troškovi ili materijalne teškoće u čuvanju odvojenih zaliha”. Izmijenjenim se pravilom (članak 12.) propisuje da carinska tijela mogu odobriti odvojeno knjigovodstveno iskazivanje „ako se upotrebljavaju zamjenjivi materijali s podrijetlom i bez podrijetla”.

Izvoznik koji zatraži odobrenje za odvojeno knjigovodstveno iskazivanje više neće morati dostaviti obrazloženje da držanje odvojenih zaliha uzrokuje znatne troškove ili materijalne poteškoće; nego će biti dovoljno navesti da se upotrebljavaju zamjenjivi materijali.

Zalihe šećera s podrijetlom i bez podrijetla više se neće morati držati fizički odvojene, neovisno o tome je li šećer materijal ili konačni proizvod.

(g) Načelo teritorijalnosti

Prema važećim pravilima (članak 11.) dopušteno je da se određeni postupci obrade ili prerade pod određenim uvjetima obavljaju izvan državnog područja, uz iznimku proizvoda iz poglavlja od 50. do 63. HS-a. U skladu s predloženim pravilima (članak 13.) tekstil više nije isključen.

(h) Neizmijenjenost

Predloženo pravilo o neizmijenjenosti (članak 14.) zamjenjuje odredbe o izravnom prijevozu. Time se osigurava veća fleksibilnost u pogledu kretanja proizvoda s podrijetlom između

ugovornih stranaka. Njime bi se trebale izbjeći situacije u kojima su proizvodi za koje nema dvojbe u pogledu njihova statusa proizvoda s podrijetlom isključeni iz povlaštene carinske stope pri uvozu jer nisu ispunjeni formalni zahtjevi iz odredbe o izravnom prijevozu.

(i) Zabrana povrata carine ili izuzeća od carine

U skladu s važećim pravilima (članak 14.) opće načelo zabrane povrata primjenjuje se na materijale koji se upotrebljavaju u proizvodnji bilo kojeg proizvoda. Izmijenjenim se pravilima (članak 16.) zabrana ukida za sve proizvode, osim materijala koji se upotrebljavaju u proizvodnji proizvoda iz poglavlja od 50. do 63. HS-a (tekstil i odjeća). Ipak, u tekstu su predviđene neke iznimke od zabrane povrata carine na te proizvode.

(j) Dokaz o podrijetlu

Izmijenjenim pravilima (članak 17. stavak 1.) uvodi se jedinstvena vrsta dokaza o podrijetlu (EUR.1 ili izjava o podrijetlu) umjesto sadašnjeg dvostrukog izdavanja potvrda o prometu robe EUR.1 i EUR.MED, čime se znatno pojednostavnjuje sustav. Time bi se trebala poboljšati usklađenost gospodarskih subjekata s propisima jer se tako izbjegavaju pogreške koje nastaju zbog složenih pravila i olakšati upravljanje za carinska tijela. Istodobno, to ne bi trebalo utjecati na sposobnost provjere dokaza o podrijetlu, koja ostaje nepromijenjena.

Izmijenjena pravila (članak 17. stavak 3.) uključuju i mogućnost postizanja dogovora o primjeni sustava registriranih izvoznika (REX). Izvoznici registrirani u zajedničkoj bazi podataka bit će odgovorni za sastavljanje tvrdnji o podrijetlu, a da se pritom ne mora pokrenuti postupak za dodjelu statusa ovlaštenog izvoznika. Tvrdnja o podrijetlu imat će istu pravnu snagu kao izjava o podrijetlu ili potvrda o prometu robe EUR.1. Izmijenjenim pravilima predviđa se i mogućnost da se u budućnosti primjenjuju elektronički izdane potvrde o podrijetlu (članak 17. stavak 4.).

(k) Valjanost dokaza o podrijetlu

Predlaže se produljenje razdoblja valjanosti dokaza o podrijetlu s četiri na deset mjeseci (članak 23.). Time se osigurava veća fleksibilnost u pogledu kretanja proizvoda s podrijetlom između stranaka.

3.2. Pojedinih u pogledu izmijenjenih pravila iz popisa obrada i prerada

3.2.1. Poljoprivredni proizvodi

(a) Vrijednost i težina

Ograničenje u pogledu materijala bez podrijetla dosad je bilo izraženo samo u vrijednosti. Novi pragovi izražavaju se u težini kako bi se izbjegla fluktuacija cijena i valuta (npr. ex poglavlja 19., 20., 2105, 2106), a ujedno su izbrisana određena ograničenja za šećer bez podrijetla (npr. poglavlje 8. ili HS 2202).

Izmijenjenim skupom pravila povisuje se prag za maksimalnu težinu materijala bez podrijetla (s 20 % na 40 %) te uvodi mogućnost da za neke tarifne brojeve subjekti odaberu bilo vrijednosni ili težinski prag. Ta se promjena odnosi na sljedeća poglavlja i tarifne brojeve HS-a: ex 1302, 1704 (alternativno pravilo za težinu ili vrijednost), 1806 (alternativno pravilo za težinu ili vrijednost) i 1901.

(b) Prilagodba modelima nabave

Za ostale su poljoprivredne proizvode (biljna ulja, orašasti plodovi, duhan) pravila fleksibilnija i prilagođena gospodarskim okolnostima, posebno za poglavlja 14., 15., 20., (uključujući tarifni broj 2008), 23. i 24. HS-a. Izmijenjenim skupom pravila uspostavlja se ravnoteža između regionalnih i globalnih izvora nabave (poglavlja 9. i 12. HS-a). Pojednostavnjena su pravila (smanjenje broja izuzetaka) u poglavljima 4., 5., 6., 8., 11. i ex 13 HS-a.

3.2.2. *Industrijski proizvodi (osim tekstila)*

Predloženi kompromis predstavlja znatne promjene u odnosu na postojeća pravila Konvencije kako bi ih se uskladilo s nedavnim sporazumima EU-a o slobodnoj trgovini:

postojeće pravilo iz poglavlja sadržava dva kumulativna uvjeta za niz proizvoda. To se mijenja u jedinstveni uvjet (poglavlja 74., 75., 76., 78. i 79. HS-a);

briše se velik broj posebnih pravila koja odstupaju od pravila iz poglavlja (poglavlja 28., 35., 37., 38. i 83. HS-a). Takav horizontalniji pristup omogućit će jednostavniji pregled pravila za gospodarske subjekte i carinska tijela;

većina pravila postaje fleksibilnija, čime se omogućuje više ulaznih materijala bez podrijetla, a to pak odražava novu gospodarsku stvarnost i postupnu integraciju industrije zemalja PEM-a s globalnim lancima vrijednosti; istodobno se osigurava da se u paneuromediteranskom području obavlja znatna prerada. Općenito, kad je riječ o industrijskim proizvodima, proizvođači sada mogu nabavljati do 50 % materijala bez podrijetla, izraženo kao postotak cijene proizvoda franko tvornica u usporedbi s 25–40 % dopuštenih u skladu s važećom Konvencijom. Prag za materijale bez podrijetla za automobile mijenja se s 40 na 45 %;

osim toga, kad god je to relevantno, uključena su alternativna pravila, što se općenito odnosi na promjenu pravila razvrstavanja i, u slučaju kemijskih proizvoda, pravila o preradi. Stoga se podrijetlo stječe ispunjavanjem jednog ili dvaju ili više alternativnih kriterija, čime se izvozniku nudi više načina kako ispuniti kriterij podrijetla (poglavlja 27., 28. do 40., 42., 44., 70. i 83., 84. i 85.).

Rezultat svih tih promjena su ažurirana i fleksibilnija pravila iz popisa, koja će općenito olakšati usklađenost s pravilima o podrijetlu za gospodarske subjekte, posebno mala i srednja poduzeća. Usto, prethodno navedenom mogućnošću upotrebe prosječne vrijednosti tijekom određenog razdoblja moglo bi se osigurati daljnje pojednostavnjenje za izvoznike.

3.2.3. *Tekstil*

Kad je riječ o tekstilu i odjeći, novim se pravilima zadržavaju postojeće mogućnosti za dobivanje statusa proizvoda s podrijetlom, no ona su izmijenjena kako bi se u obzir uzeli posebni postupci. Uvedene su nove mogućnosti u pogledu vanjske proizvodnje i dopuštenih odstupanja. Za te su proizvode uvedeni i novi postupci za stjecanje statusa proizvoda s podrijetlom, osobito za tkanine, koje bi tako postale lakše dostupne. Osim toga, puna bilateralna kumulacija primjenjivat će se i na te proizvode. Takva će kumulacija omogućiti da se obrada provedena na tekstilnim materijalima (npr. tkanje, pređenje itd.) uzme u obzir u proizvodnom postupku u području kumulacije.

3.3. Stupanje na snagu

Izmjene Konvencije stupit će na snagu 1. siječnja 2025. ili na datum koji dogovori Zajednički odbor PEM.

4. PRAVNA OSNOVA

4.1. Postupovna pravna osnova

4.1.1. Načela

Člankom 218. stavkom 9. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) predviđeno je donošenje odluka kojima se utvrđuju „stajališta koja u ime Unije treba donijeti tijelo osnovano na temelju sporazuma kada je to tijelo pozvano donositi akte koji proizvode pravne učinke, uz iznimku akata kojima se dopunjuje ili mijenja institucionalni okvir sporazuma”.

Pojam „akti koji proizvode pravne učinke” obuhvaća akte koji proizvode pravne učinke na temelju pravila međunarodnog prava kojima se uređuje predmetno tijelo. Obuhvaća i instrumente koji nemaju obvezujući učinak na temelju međunarodnog prava, ali postoji mogućnost da „presudno utječu na sadržaj propisa koje donese zakonodavac Unije”³.

4.1.2. Primjena na ovaj predmet

Zajednički odbor PEM tijelo je osnovano na temelju sporazuma, odnosno na temelju Regionalne konvencije o paneuromediteranskim povlaštenim pravilima podrijetla.

Akt koji Zajednički odbor PEM treba donijeti akt je koji proizvodi pravne učinke. Predviđeni akt bit će obvezujući na temelju međunarodnog prava u skladu s člankom 4. stavkom 3. Regionalne konvencije o paneuromediteranskim povlaštenim pravilima podrijetla.

Predviđenim aktom ne dopunjuje se niti mijenja institucionalni okvir sporazuma.

Stoga je postupovna pravna osnova za predloženu odluku članak 218. stavak 9. UFEU-a.

4.2. Materijalna pravna osnova

4.2.1. Načela

Materijalna pravna osnova za odluku na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a prije svega ovisi o cilju i sadržaju predviđenog akta o kojemu se zauzima stajalište u ime Unije.

4.2.2. Primjena na ovaj predmet

Glavni cilj i sadržaj predviđenog akta odnose se na zajedničku trgovinsku politiku.

Stoga je materijalna pravna osnova predložene odluke članak 207. stavak 3. i članak 207. stavak 4. podstavak 1. UFEU-a.

4.3. Zaključak

Pravna osnova predložene odluke trebali bi biti članak 207. stavak 3. i članak 207. stavak 4. podstavak 1. u vezi s člankom 218. stavkom 9. UFEU-a.

5. UTJECAJ NA PRORAČUN

Izmjene Konvencije temelje se na načelu modernizacije pravila o podrijetlu kako bi ih se uskladilo s novim trendovima iz novijih sporazuma o slobodnoj trgovini. Izmijenjena pravila

³ Presuda Suda od 7. listopada 2014., Njemačka protiv Vijeća, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, točke od 61. do 64.

u Konvenciji sadržavaju uglavnom elemente pojednostavnjenja carinskih postupaka i elemente modernizacije, kao što su:

- dostatna obrada ili prerada – prosječne vrijednosti: budući da će se cijena franko tvornica i vrijednost materijala bez podrijetla izračunavati na temelju prosječnih vrijednosti uzimajući u obzir promjene na tržištu, izvoznicima će se pružiti veća predvidljivost;
- dokaz o podrijetlu: pojednostavnjuje se jer će se upotrebljavati samo jedna vrsta potvrde o podrijetlu – EUR.1;
- valjanost dokaza o podrijetlu: produljenjem razdoblja valjanosti s četiri na deset mjeseci omogućuje se veća fleksibilnost u pogledu kretanja proizvoda s podrijetlom.

Navedene izmjene Konvencije nemaju mjerljiv učinak na proračun EU-a jer se njihovo područje primjene uglavnom odnosi na olakšavanje trgovine i konsolidaciju suvremenih praksi carinskih tijela. Cilj im je neobvezno olakšavanje u područjima koja su i dalje u nadležnosti odgovarajućih tijela, a da se pritom ne utječe na sadržaj pravila (odvojeno knjigovodstveno iskazivanje, dokazi o podrijetlu, uprosječivanje). Nekim aspektima pojednostavnjenja (kao što je ublažavanje kriterija za plovila) postiže se veća predvidivost uklanjanjem uvjeta koje carinska tijela trenutačno teško mogu kontrolirati. Drugi aspekti, kao što je neizmijenjenost, odnose se na logistiku, a da se pritom ne utječe na sadržaj pravila.

Iako se odredbe o povratu carine mijenjaju, zabrana povrata carine zadržava se u sektoru tekstila i odjeće, koji je i dalje jedan od glavnih sektora trgovine u paneuromediteranskom području. Izmijenjenim pravilima kodificira se *status quo* zadržavanjem zabrane koju trenutačno primjenjuju neke ugovorne stranke. Predloženom općom punom kumulacijom u paneuromediteranskom području nastoje se ojačati postojeći trgovinski tokovi unutar zone i njihova komplementarnost, no ona ne bi trebala u znatnoj mjeri utjecati na naplaćene carine EU-a jer će proizvodi koji podliježu kumulaciji morati poštovati zahtjev dodane vrijednosti u zoni kako bi bili obuhvaćeni povlasticama, što je trenutačno slučaj.

Izmjene pravila iz popisa obrada i prerada u sektoru poljoprivrednih i prerađenih poljoprivrednih proizvoda uglavnom se sastoje od prilagođene metodologije te ne utječu na sadržaj pravila. Postojeći pragovi izraženi u vrijednosti bit će izraženi u težini. Taj je kriterij objektivniji i carinska ga tijela mogu jednostavnije kontrolirati. Pojednostavnjenje posebnih pravila za industrijske proizvode trebalo bi imati ograničen učinak na prihode od carina jer ona u mnogim slučajevima mogu dovesti do promjena u izvorima nabave, a ne do povećanja povlaštenog uvoza iz zemalja paneuromediteranskog područja koji zamjenjuje uvoz prethodno podložan uvoznim carinama. Stoga utjecaj tih promjena na prihode od uvoznih carina nije mjerljiv.

Kad je riječ o trgovini i njezinu učinku na korištenje povlastica, ublažavanjem predviđenim novim pravilima stavlja se naglasak na gospodarsku integraciju u cijeloj zoni, primjerice u tekstilnom sektoru, u kojem se povlastice već jako često koriste. Poboľšanim pravilima o tekstilu i kumulaciji prije svega se nastoje povećati postojeća regionalna integracija i dostupnost materijala unutar zone, a ne omogućiti veći uvoz materijala bez podrijetla izvan područja.

6. OBJAVA PREDVIĐENOG AKTA

Budući da će se aktom Zajedničkog odbora PEM izmijeniti Konvencija, primjereno je nakon donošenja objaviti ga u Službenom listu Europske unije.

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje u ime Europske unije treba zauzeti u okviru Zajedničkog odbora osnovanog Regionalnom konvencijom o paneuromediteranskim povlaštenim pravilima podrijetla u pogledu izmjene Konvencije

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 207. stavak 3. i članak 207. stavak 4. prvi podstavak, u vezi s člankom 218. stavkom 9.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

- (1) Unija je Odlukom Vijeća 2013/93/EU¹ sklopila Regionalnu konvenciju o paneuromediteranskim povlaštenim pravilima podrijetla („Konvencija”), koja je za Uniju stupila na snagu 1. svibnja 2012.
- (2) Sustav paneuromediteranske kumulacije podrijetla omogućuje primjenu dijagonalne kumulacije između 25 ugovornih stranaka Konvencije: Europske unije, Islanda, Lihtenštajna, Norveške, Švicarske, Alžira, Egipta, Izraela, Jordana, Libanona, Maroka, Palestine², Sirije, Tunisa, Turske, Albanije, Bosne i Hercegovine, Sjeverne Makedonije, Crne Gore, Srbije, Kosova*, Farskih Otoka, Republike Moldove, Gruzije i Ukrajine.
- (3) Konvencijom se predviđa da će pravila o podrijetlu biti potrebno izmijeniti radi bolje prilagodbe gospodarskim okolnostima te se utvrđuju postupci za tu izmjenu. U skladu s člankom 4. Konvencije, izmjene Konvencije trebaju se donijeti odlukom Zajedničkog odbora osnovanog člankom 3. stavkom 1. Konvencije („Zajednički odbor”).
- (4) Postupak izmjene Konvencije započeo je 2012. i rezultirao je novim skupom moderniziranih i fleksibilnijih pravila o podrijetlu, dosljednih s onima koje je Unija već dogovorila u okviru određenih novijih sporazuma (Sveobuhvatni gospodarski i trgovinski sporazum između EU-a i Kanade (CETA), Sporazum o slobodnoj trgovini između EU-a i Vijetnama, Sporazum o gospodarskom partnerstvu između EU-a i Japana, Sporazum o gospodarskom partnerstvu između EU-a i Južnoafričke razvojne zajednice) ili povlaštenih režima (opći sustav povlastica).

¹ SL L 54, 26.2.2013., str. 3.

² Ovaj naziv ne tumači se kao priznanje Države Palestine niti se njime dovode u pitanje pojedinačna stajališta država članica o tom pitanju.

* Ovim se nazivom ne dovode u pitanje stajališta o statusu te je on u skladu s RVSUN-om 1244/1999 i mišljenjem Međunarodnog suda o proglašenju neovisnosti Kosova.

- (5) Europska komisija, djelujući kao tajništvo Konvencije, predsjedala je 27. studenoga 2019. na 9. sastanku Zajedničkog odbora PEM i pozvala sve ugovorne stranke da izraze svoje stajalište o formalnom donošenju revidiranih pravila o podrijetlu Konvencije. Međutim, revidirana pravila nisu se mogla donijeti u Zajedničkom odboru s obzirom na zadržke koje su izrazile neke ugovorne stranke. Na 14. sastanku Zajedničkog odbora PEM održanom 14. lipnja 2023. sve ugovorne stranke izrazile su potporu uz napomenu da će bilateralna pitanja biti podložna tehničkim raspravama koje će biti dovršene prije početka primjene novih pravila.
- (6) Očekuje se da će Zajednički odbor donijeti odluku o izmjeni Konvencije na sastanku 29. studenoga 2023. ili na kasniji datum.
- (7) Budući da će Odluka biti obvezujuća za Uniju, primjereno je utvrditi stajalište koje treba zauzeti u ime Unije u Zajedničkom odboru,

DONIO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Stajalište koje treba zauzeti u ime Europske unije u okviru Zajedničkog odbora osnovanog Regionalnom konvencijom o paneuromediteranskim povlaštenim pravilima podrijetla temelji se na nacrtu Odluke Zajedničkog odbora priloženom ovoj Odluci.

Članak 2.

Ova je Odluka upućena Komisiji.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Vijeće
Predsjednik*